A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XI No. 4293 TORONTO SUNDAY SEPTEMBER 21 1924 כב אלול פרשה נצבים, תרפ"ד. טאראנטא, זונטאג דער 21־טער סעפטעמבער, 1924. PRICE THREE CENTS

טריידס און לייבאר קאנגרעס איז פאר רעגירונגס־קאנטראל

קאנווענשאן שוין געשלאסען. — טאם מור ווידער־ערוועהלט אלס פרעזידענט. — רעזאלוציע פאדערט פון רעגירונג צו אנטזאגען פאסט־סטרייק ברעכער. — קאנווענשאן איז ענטשידען געגען פראהיבישאן.

לאנדאן, אנט., סעפטעמבער 20.

די קאנווענשאן פון טריידס און לייבאר קאנגרעס האט זיך געשלאסען נעכטען אוועגט. טאם מור איז ערוועהלט געווארען פרעזידענט צום זיבעטען מאל.

טים באק פון טאראנטא איז ארויסגעשטעלט געווארען אלס פרעזידענט־קאנדידאט פון לינקען פליגעל אבער ער האט געקראגען בלויז 44 שטימען בעת טאם מור האט באקומען 156 שטימען.

דזשיימס סימפסאן פון טאראנטא, דזשיי. מ. פאסטער פון מאנטרעאל און בערט מערסאן פון טאראנטא זענען ערוועהלט געווארען אלס ווייץ־פרעזידענטען. ב. מ. דרייפער איז ביי אקלאמאציע ערוועהלט געווארען פאר'ן 24־סטען טערמין אלס סעקרעטאר־טרעזשורער. דזשאן קאלבערט פון לאנדאן איז ערוועהלט געווארען פראטוירנעל דעלעגאט צו דער אמעריקאנישער פעדעריישאן אוו לייבאר אין דזשיימס מארש אלס פראטוירנעל דעלעגאט צום ענגלישען טרייד יוניאן־קאנגרעס.

א רעזאלוציע איז אנגענומען געווארען וואס הייסט גוט רעגירונגס־מאנאפאל פון דער דעמאנסטראציע.

טראל פון ליקער און ביר פארקויף. די רעזאלוציע פון קוויבעק האבען זיך צוריקגעהאלטען פון שטימען איבער דער רעזאלוציע אבער דער דעלעגאט ברענט פון מאנטרעאל האט ערקלערט, אז קוויבעק אפ אינטער רעגירונגס־קאנטראל איז בעסער אפ אין מאראלישען זין ווי די טרוקענע אנטעריא.

די רעזאלוציע איז אנגענומען געווארען כמעט איינשטימיג, בלויז איין דעלעגאט פון נאווא סקאשיא האט געשטימפעלט די רעזאלוציע אלס רעאקציאנער.

א רעזאלוציע איז אנגענומען געווארען וואס פאדערט אויף די רעגירונג צו אנטזאגען אלע סטרייק־ברעכער וואס זענען אנגעשטעלט געווארען בעת דעם לעצטען פאסט־סטרייק. די רעגירונג איז קריטיקירט געווארען פאר'ן איזן ווי זי האט באהאנדלט די פאסט־סטרייקער.

ווען די דעלעגאטען האבען גענומען פארלאזען דעם קאנווענשאן־האל, האבען די לינקע גענומען זינגען „די הייסע פאהן". די רעכטע האבען זיך אויסגעלאסט פון דער דעמאנסטראציע.

פרינץ אוו ווייל्स ווערט א יוניאן מאן

ניו יארק, סעפטעמבער 20.

דער פרינץ אוו ווייל्स איז געווארען אן ערהרען־מעמבער פון דער אינטערנעשאנעל פרעסמענס יוניאן, לאקאל איינס ניו יארק. ער האט באזוכט די גייידע פון „הערלד־טריבין" און געלאזען אין גאנג איינע פון די פרעס־מאשינען. די יוניאן האט דאן געלאזט ווייסען, אז דער פרינץ וועט פרעזענטירט ווערען מיט א מעמבערשיפ־סערטיפיקייט.

דער פרינץ און זיינע באגלייטער גרייטען זיך מארגען אפצופאהרען נאך מערב קאנאדע.

פארנעסט ניט איבער־צודרעהען דעם זיינער

דער „דיילאיט סיינווינג" פעריאד איז שוין געענדיגט, און די שטונדע וואס מיר האבען פארלארען ווערט אומגעקעהרט צו אונז. אפיציעל דארפען די זייגערס גערוקט ווערען אויף א שטונדע צוריק, היינט, זונטאג, צוויי א זייגער פארטאג. קליינער וועט אבער זיין צו טאג דאס שבת ביינאכט, איידער מען לעגט זיך שלאפען.

טאם מור ווידערערוועהלט פרעזידענט פון לייבאר קאנגרעס.

היינט די זאמלונג פון פאלקס פאריין

דער פאלקס־פאראיין פיהרט היינט דורך זיין האלב־יעהרליכע זאמלונג. פארברייטונגען זענען געמאכט געווארען, אז די איצטיגע זאמלונג זאל זיין א גרעסערער ערפאלג ווי ווען עס איז, ווייל דער פאלקס־פאראיין נוטיצירט זיך שטארק אין מיטלען צו אנפיהרען זיין נוצליכע ארבייט.

א גרויסע צאהל וואלונטירען וועט היינט באזוכען אלע אידען פון שטאדט און פארלאנגען שטיצע פאר דער ארגאניזאציע וואס העלפט די ארימע און מרגינע אין שטאדט. עס איז קיין סך ניט, אז די היינטיגע הויז־צו־הויז אמלונג וועט זיין דער גרויסער ערפאלג וואס עס פארדינקט צו זיין.

דייטשע פאגראמשטשיקעס פאר־אורטיילט צום טויט

בערלין, סעפטעמבער, 20, (איטא).

ליוטענאנט נאץ וועלכער איז פראצעסירט געווארען אין באמבערג אויף דער קלאגע פון פאגראמירן און מארדען אויף אידען איז פאראורטיילט געווארען צו דריי יאהר תפיסה. איבען פאלראטען, וועלכע זענען פראצעסירט געווארען צו־זאמען מיט זייער אפיצער, האבען געקראגען קלענערע תפיסה־טערמינען.

אידישע פרוי פייערט 114־טען געבורטסטאג

ניו־יארק, סעפטעמבער, 20, (איטא).

אין מושב זקנים פון „דאוטערס אוו איזראעל" איז געכטען פארנעקומען אן אויסערגעוועהנליכע שמחה. מרס. אורדאנג, וועלכע געפינט זיך אין מושב זקנים האט געפייערט איהר 114־טען געבורטסטאג, אלע זקנים און זקנות האבען זיך באטייליגט אין דער שמחה. די וויכטיגסטע געסט זענען א זון פון דער אלטיטשקער, וועלכער איז 89 יאהר אלט און איהרער א ברודער, 100 יאהר אלט.

מרס. אורדאנג עסן ניט קיין אייער און ניט קיין פלייש נאר בלויז סיריעלס. זי אינטערעסירט זיך נאך איצט מיט וועלטליכע זאכען.

איטאליע פאר־אורטייל מיט טויט

בוקארעסט, סעפטעמבער 20.

ליוטענאנט נאץ וועלכער איז פראצעסירט געווארען אין באמבערג אויף דער קלאגע פון פאגראמירן און מארדען אויף אידען איז פאראורטיילט געווארען צו דריי יאהר תפיסה. איבען פאלראטען, וועלכע זענען פראצעסירט געווארען צו־זאמען מיט זייער אפיצער, האבען געקראגען קלענערע תפיסה־טערמינען.

לאגע ביי בעסאראבישען גרע־נעץ ווערט ווידער ערנסט

פון בוקארעסט מעלדעט מען ווידער וועגען רוסישע איבער־פאלען. — רומעניע פארשטארקט איהר ארמיי. — גרויס־פירש לויריל פראקלאמירט זיך אלס רוסישער צאר.

בוקארעסט, סעפטעמבער 20.

באריכטען ווערען דא אויף דאס ניי ארויסגעגעבען, אז סאוויעט־סאלדאטען נעהען איבער דעם דניעסטער און מאכען איבערפאלען אויף די רומענישע גרענעץ־שטעדטלאך. דערביי ווערט געמעלדעט, אז די רענירונג פארשטארקט איהר ארמיי אין בעסאראביע, ערווארטענדיג וויטער־דיגע אנפאלען.

לאנדאן, סעפטעמבער 20.

די „דיילי מייל" מעלדעט, אז דער רוסישער גרויספירשט קירול האט ארויס־געלאזען א פראקלאמאציע און וועלכער ער ערקלערט זיך אלס צאר פון רוס־לאנד. די נייעס איז ניט אין וויידאפ־טייליגונג פון צייטונג. דיזע פראקלאמא־ציע וועט זונטאג נעדרוקט ווערען אין אלע רוסישע צייטונגען וואס ערשיינען אין אויסלאנד.

נאטירליך ווערט אין דער פראקלאמאציע געגעבען א וויסטער נאב דער סאוויעטען־מאכט און קיריל פארשפרעכט צו קעמפען געגען די באלשעוויקעס מיט זיין נאצער גוואלדאוועגער ענערגיע.

מאסען סטרייקס אין רוסלאנד

מאסקווע, סעפטעמבער 20.

אין דעם באריכט פון קאמיסאר דזשערדזשינסקי צום קאמיסאריאט־ראט ווערט איבערגעגעבען, אז די צאהל סטרייקס אין רוסלאנד איז פאר'ן לעצטען האלב יאהר גרעסער געווארען אויף 47 פראצענט און אז אין 41 פעלע האט די מיליטער געמוזט אריינמישען זיך געגען די סטרייקער.

אימיגראנט אייד סאסייטי גרייט דורכ־צופיהרען א קאמפייען די קומענדע וואך

מאכען פלאן פאר נייע אימיגראנטען. — וועלען באזוכען די ארומיגע שטעדטלאך פון אנטאריא

ווי מען לאזט אונז וויסען פון אמיס פון דער אימיגראנט אייד סאסייטי, ווערען געמאכט אלע פארברייטונגען צו א קאמפיין, וועלכער וועט דורכגעפיהרט ווערען אין לויף פון די ימים טובים.

דער קאמפיין וועט באצווועקען צו שאפען א צאהל מיטגלידער פאר דער אימיגראנט אייד סאסייטי, ווי אויך צו שאפען א סומע געלט וועלכע איז גלייך נויטיג צו העלפען די אימיגראנטען.

פאר דער נייער גרופע אימיגראנטען וועלכע קומען אן אין די ראש השנה טעג איז גענומען געווארען צוויי הייזער, קאנגער יוראן און ד'ארסי, וועלכע ווערען צוגעגרייט אלס הכנסת אורחים הייזער וואוהין די אימיגראנטען וועלען געבראכט ווערען ביז זיי וועלען איינגע־ארדענט ווערען.

די הייזער ווערען באזארגט מיט מעבעל און אנדערע איינריכטונגען און די וועלכע ווילען ביישטייערען צו דער אויסשטאטונג קענען עס טאן היינטיגע וואך.

ה. דווארקין וועט היינט באזוכען די שטעדטלאך סט. קעטרינס, נייאגרא פאלס און וועלאנד, און לאיער סאקלאף וועט באזוכען פיטערבאראו און אומגע־גענט וועגען די אימיגראנטען־פראגען.

מר. סוויט, דער פארזיצענדער פון דער האמילטאנער אפטיילונג, פארזי־כערט זיין מיטהילף אין איצטיגען קאמ־פיין.

אין טאראנטא געפינט זיך אויך מר. גרעי, דער סעקרעטאר פון דער ווייניפ־פער אפטיילונג וועלכער פאהרט אין האר־ליפאקס אפוואדרמען די אנקומענדע אי־מיגראנטען גרופע.

א ספעציעלע פארזאמלונג ווערט געגרופען אויף קומענדען דאנערשטאג נאכט צו מאכען די קאמפיין. פארברייטונגען. ווי אויך צו אראנזשירען דאס אנקומען פון דער נייער גרופע אימי־גראנטען.

א טאג נייעס אין טאראנטא

א סיום הספר

די טויער פון דער נייער שוהל פון 151 פאלמערסטאן עוו., פייערען היינט א סיום הספר.

דער פאראר וועלכער וועט פארקומען איינס נאכמיטאג פון פיהרען דאס ספר אין שוהל, וועט זיך אנהויבען פון 118 אגוסטא עווניו.

זוכען צו גרינדען א באזונדערע קהלה

די בני ישראל המזרחים, די מיט־גלידער פון דער בערקלאי סטריט שוהל פון דער איסט, האבען אויף היינטיגע באראפען א מסעענפארזאמלונג צו גרינ־דען א ספעציעלע קהלה פאר די אידען פון דער איסט.

ווי עס זעהן אויס אכען ווי זיך זו גרופירען באזונדער, ווייל זיי אנאנסירען אויך פאר אפליקיישנס פון חשלטייל בר־טשערס.

סליחות אין בראנזוויק תלמוד תורה

אין דער נייער תלמוד תורה, בראנ־וויק עווענוי, וואו עס ווערט געראוועגענט קומענדע ימים נוראים אונטער'ן פארזיץ פון דער פרייד אף איזראעל, ווערט אויך געזאגט סליחות, צו וועלכע די טאראנ־טער אידען ווערען פריי געלאדען.

צו דער ועלבער צייט וועלען זיי האר־בען א געלעגענהייט צו זעהן דעם שעהן פארעגדינטען בנין.

ערשטע זיצונג פון נייעם שטאדט קאמיטעט

היינט אוועגט וועט אין פארבאנד־הויז פארקומען די ערשטע זיצונג פון דעם נייעם שטאדט־קאמיטעט פון אר־דיש נאצ. ארב. פארבאנד, צוזאמען מיט די מיטגלידער פון אלטען קאמיטעט.

גרינדען נייעם פאראיין

א פארזאמלונג צו גרינדען א פועלי ציון יוגענט פאראיין וועט פארקומען היינט דריי א זיינער, אין פארבאנד הויז.

אנטאריא קאנקורירט מיט מטרב־קאנאדע אין ציציהען אימיגראנטן

די אנטעריאר רעגירונג האט באשאפען א נייעם אמט פון אן אימיגראציאנס אגענט און קעפטען ס. ה. סטיוארט איז באשטימט געווארען אויף דעם, לויט א מעלדונג וואס איז פרייטאג ארויסגעגע־בען געווארען פון האב. דזשאן ס. מאר־טין, דער אגריקולטור־מיניסטער.

עס ווערט ערקלערט, אז די אויפ־גאבע פון דעם אנטעריאר אימיגראציאנס אגענט וועט זיין צו באקעמפען די איצ־טיגע טענדענץ צווישען די ענגלישע אי־מיגראנטען צו עמיגרירען קיין טערב קאנ־אדע און אויפצייגען די ווינישענסווערט־קייט פאר די אימיגראנטען צו באזעצען זיך אין אנטעריא.

מר. מארטין דעקסט, אז אנטעריא קריגט ניט דעם טייל אימיגראנטען אין וועלכער די פראווינץ גייטיגט זיך און וועלכע קאנען דא באזעצען זיך מיט אויסזיכטען אויף ערפאלג.

ווינטערלשטיינער פון תלמוד תורה אויף בראנ־זווק עוועניו ווערען היינט געלעגט

אין לעבען פון טאראנטער אידענטום וועט היינט פארקומען א וויכטיגע פאר־סירונג — היינט ווערען געלעגט די ווינ־קעלשטיינער פון דער נייער תלמוד תורה געביידע אויף בראנזווק עוועניו, לעבען קאלעדזש. א לאנגע צייט איז אנגעפיהרט געווארען די באוועגונג פאר א מאדערנער תלמוד תורה און די שווערע ארבייט פון די פיאנערען איז ענדליך געקרוינט גע־ווארען מיט ערפאלג. א שעהנע געבייד, מיט אלע מאדערנע איינריכטונגען איז אויפגעשטעלט געווארען און איצט האלט דער בנין ביי פארענדיגט ווערען.

די צערעמאניע פון לעגען די ווינ־קעלשטיינער וועט זיך אנהויבען האלב נאך צוויי א זייגער נאכמיטאג. א רייכע פראגראם איז צוגעגרייט געווארען.

די תלמוד תורה געביידע האלט פיער פלאר מיט א ביסמענט. אין ביים־מענט זענען דא א „דזשימניזיום", א „סווימינג פול" און אנדערע נויטיגע זאכען פאר ספארטס און פיזישער אי־בונג.

אויפ'ן גראונד פלאר וועלען זיין די אפיסעס, צוויי בייבלייטעקען פאר קינ־דער און ערוואקסענע און קינדערגאר־טען־צימערען.

דער ערשטער פלאר איז איינגע־טיילט אין ניין גרויסע קלאס־צימערען.

אויפ'ן צווייטען פלאר איז דא אן אוידיטאריום מיט טויזענט זיץ־ערטער און אויפ'ן דריטען פלאר איז די באלקא־ני פון אוידיטאריום מיט נאך דריי קלאס־צימערען.

מר. מ. געלבער איז דער פרעזי־דענט פון דער בילדינג קאמיטע און ער, צוזאמען מיט רבי גארדאן און מר. ל. לעווינסקי, האבען פיעל בייגעטראגען צום ערפאלג פון דער ארבייט.

די אראנזשמענט־קאמיטע באס־שטעהט פון די פאלגענדע פערזאנען: מ. געלבער, ל. לעווינסקי, דר. מ. פיוניק, פ. לעווי, ב. ווייס, דזשי. קלינג, דזשיי. דזשיי. סעמיעלס.

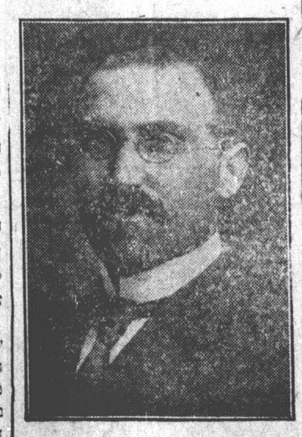

מ. געלבער, פרעזידענט פון תלמוד תורה בילדינג קאמיטע.

צעהן טויזענט פליכטלינגע האב־בען פארלאזען רומעניע

בוקארעסט, סעפטעמבער, 20, (איטא).

דאס ארויספיהרען די אידישע פליכטלינגע פון לאנד דורך דער איק"א האלט נאך אן, ביז איצט האט די איק"א שוין ארויסגעפיהרט 6,600 פליכטלינגע פון וועלכע פינף טויזענט זענען אפגע־שיקט געווארען קיין קאנאדע און עלף הונדערט קיין פאלעסטינע.

3,400 פליכטלינגע האבען פארלא־זען דאס לאנד אויף זייער אייגענעם חשבון.

וועדער און חיות אויפ'ן דעק פון ים

פון א. מ. מאנדעלבוים

„וועדער און חיות אויפ'ן דעק פון ים" איז א רעפלעקסטישע שילדע־רונג פונ'ם קאטאלינא אינזעל — דער בישוף־שלאס פון דרום קאליפארניע, די מעקא פון די טוריסטען פון דער נאנצער וועלט —

מארגען אין „זשורנאל"

סאוויעט־רעגירונג גיט אויטאנאמיע צו נאך צוויי פעלקער אין אזיע

די נאציאנאליטעטען לויט זייער ראסען־אורשפרונג און אלס רעזולטאט דערפון וועלען צוקומען נאך צוויי שטאטען וואס וועלען זיין באקאנט אלס די דעפובליקען פון אזובעקעסטאן.

מאשקענט, טורקעסטאן, סעפט. 20.

די סאוויעט־רעגירונג האט באשלאס־סען אויסצובייטערען די נאציאנאלע און לאקאלע אויטאנאמיע פון די פעל־קער וואס וואוינען אין צענטראל־אזיע. כדי דאס דורכצופיהרען מאכט די סאוויעט־רעגירונג אן איבער־גרופירונג פון פון דער רעגירונג.

די סאוויעט־בעאמטע גיבען צו גרויס באדייטונג צו דיזען נייעם שריט

30 טויזענט ענגלישע ווענטראנען סעהרען אום זייערע מעדאלען אלס פראטעסט

לאנדאן, סעפטעמבער 20.

דריסיג טויזענט ענגלישע מלחמה־ווענטראנען האבען באשלאסען אומקעהר־רען צו דער רעגירונג זייערע הונדערט טויזענט מעדאלען אלס פראטעסט געגען דעם ווי זיי ווערען באהאנדעלט פון דער רעגירונג.

די ווענטראנען זענען אזוי בייז אויף דער רעגירונג דאס עס שטעלט זיי ניט אפ אפילו דער פאקט וואס אומקעה־רענדיג זייערע מעדאלען וועלען פיעלע פון זיי פארלירען דאס רעכט אויף די פענסיעס וואס זיי באקומען איצט.

ארץ ישראל וועט דארפען צאהלען טייל פון טערקישען מלוכה חוב

ירושלים, סעפטעמבער 20, (איטא).

סער הערבערט סעמועל וועט אנ־טייל נעהמען אין דער ארבייט פון דער אינטערנאציאנאלער קאמיסיע וועלכע וועט דארפען פאנאנדערטיילען דעם טער־קישען מלוכה חוב, לויט דער לאזאנער שלום אפמאך, צווישען די טעריטאריעס, וועלכע האבען פריהער געהערט צו טער־קיי, איינשליסענדיג אויך ארץ ישראל.

איבערגעבענדיג די דאזיגע נייעס פארערט אויף די אראבישע פרעסע סער הערבערט סעמועל, אז ער זאל ניט דער־לאזען ארויפלעגען א שווערען פינאנצי־עלען לאסט אויף פאלעסטינע דורך איי־בערנעהמען א טייל פון טערקישען חוב. די פרעסע לעגט פאר אז סער הערבערט סעמועל זאל מיטנעהמען מיט זיך צוויי ראטגעבער פון פאלעסטינע.

גלח אנגעקלאגט אין פארניפטען זיין פרוי, זיין געליעבטע פארדעכטיגט אין פארניפטען איהר מאן

מאנט ווערנאן, איליאנאי, סעפט. 20.

אין שטעדטעל טומעלט זיך מיט די מעשים פון גלח, לארענס האיס און זיין געליעבטע, מרס. סווייטלין, די פרוי פון א מיינער, וועלכער איז די טעג געשטאר־בען. מען רעדט שטארק, אז דער גלח האט אפגעראמט פון וועג זיין פרוי און זיין געליעבטע האט געטאן דאס איינ־גע מיט איהר מאן.

דער גלח איז איצט ארעסטירט און ער איז אונטער א קלאגע פון פארניפטען זיין פרוי. מען דענקט, אז ער האט גע־נעבען עסען זיין פרוי מייזען גיפט.

דער פארשטארבענער מיינער וועט אויסגעגראבען ווערען פון קבר ווייל מען רעכענט, אז ער איז פארניפטעט געווא־רען.

איז שטעדטעל האט מען שוין פון לאנג געשמועסט, אז דער גלח האט צו נאהענטע געשעפטען מיט דער מרס. סווייטלין. ער זאגט, אז ער פלעגט איהר באזוכען נאר צו תפילה טאג מיט איהר.

„ווייץ קעניג" פון קא־נאדע געשטארבען

מאנטרעאל, סעפטעמבער, 20.

דזשיימס קראטערס, דער הויפט פון דער גרעסטער תבואה־פירמע אין דער דאמיניאן, באקאנט פאר פיעלע יאהרען אלס דער „קאנאדער ווייץ־קעניג" איז געסטארבען אין חיגען האספיטאל. ער איז געווען א גע־בוירענער א טאראנטער.

לשנה טובה תכתבו

באגריסט אייערע פריינד און באקאנטע מיט א געזונט און געבענשט יאהר דורך דעם

ראש השנה נומער "אידישער זשורנאל"

עס איז אן אלטער מנהג אז אלע סאסייטיס, לאדזשעס, שוהלען אין אלע אנדערע ארגאניזאציעס באגריסען זייערע אפיסערס און אלע מיטגלידער דורך דעם

ראש השנה נומער „אידישער זשורנאל"

פארפעהלט נישט אויך דאס יאהר. קומט אדער רופט וואס פריהער

עדלייד 3967

אונזער ראש השנה נומער אין א פארגרעסערטער אויס־גאבע וועט ערשיינען קומענדען שבת נאכט.